

หนังสือเดินทาง

หลักเกณฑ์ทั่วไป

1. หนังสือเดินทางไทย มี 4 ประเภท ได้แก่ หนังสือเดินทางทูต หนังสือเดินทางราชการ หนังสือเดินทางบุคคลทั่วไป และหนังสือเดินทางชั่วคราว
2. หนังสือเดินทางไทยจะออกให้เฉพาะบุคคลสัญชาติไทย เท่านั้น
3. บุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว (อายุ 20 ปีบริบูรณ์) ให้ยื่นคำขอต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ ด้วยตนเอง
4. ในกรณีผู้ร้องที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องนำบิดามารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบธรรม มาลงนามยินยอม งดใช้ค่าเสียหายในแบบคำร้องต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ด้วย หากมาแสดงตนพร้อมกันไม่ได้ ให้ผู้ที่ไม่มาทำเป็นหนังสือแสดงความยินยอมตามเงื่อนไข และแบบวิธีที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด
5. พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถปฏิเสธหรือยับยั้งการขอหรือแก้ไขหนังสือเดินทางในกรณีดังต่อไปนี้
  - 5.1 เมื่อผู้ร้องมีหนังสือเดินทางประเภทเดียวกันที่ยังคงใช้ได้อยู่
  - 5.2 เมื่อได้รับแจ้งว่าผู้ร้องเป็นผู้ซึ่งกำลังรับโทษในคดีอาญา หรืออยู่ระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว หรือเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่มีหมายจับไว้แล้ว ซึ่งศาลหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เห็นว่าไม่ควรออกหนังสือเดินทางให้
  - 5.3 เมื่อผู้ร้องเป็นผู้ที่ศาลหรือเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่นสั่งห้ามไม่ให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร
  - 5.4 เมื่อผู้ร้องกระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติทางราชการ ซึ่งขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือปิดบังความจริงอันเป็นเท็จอันเป็นสาระสำคัญ หรือแสดงเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จในการขอหนังสือเดินทาง หรือไม่อยู่ในฐานะที่จะเดินทางไปต่างประเทศได้ หรือหากเดินทางออกนอกราชอาณาจักรจะเป็นภัยต่อสวัสดิภาพของผู้เดินทางเองหรือจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัย หรือชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทย
  - 5.5 พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถปฏิเสธหรือยับยั้งการขอและออกหนังสือเดินทางให้แก่ผู้ร้องซึ่งหนังสือเดินทางเดิมสูญหายเกินกว่า 2 ครั้งในรอบ 1 ปี นับจากวันขอครั้งแรก จนกว่าบุคคลผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการสูญหายโดยสุจริต
6. พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถยกเลิกและเรียกคืนหนังสือเดินทางได้ เมื่อปรากฏว่า
  - 6.1 ผู้ถือหนังสือเดินทางเป็นผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติที่จะขอหนังสือเดินทางประเภทนั้น
  - 6.2 ผู้ถือหนังสือเดินทางเป็นบุคคลที่ไม่อาจออกหนังสือเดินทางให้ได้
  - 6.3 มีเหตุเชื่อได้ว่า ผู้ถือหนังสือเดินทางได้หนังสือเดินทางนั้นมาโดยมิชอบ
  - 6.4 หนังสือเดินทางนั้น อยู่ในครอบครองของบุคคลอื่น โดยไม่มีเหตุผลอันควร

6.5 ทางราชการได้ทรงจ่ายเงินช่วยเหลือส่งตัวผู้ถือหนังสือเดินทางกลับประเทศไทย และผู้ถือได้ทำสัญญากับทางราชการว่าจะชดใช้เงินจำนวนที่ทางราชการได้ทรงจ่ายไปคืนให้ทางราชการ แต่ผู้ถือยังไม่ได้ชดใช้เงินคืนแก่ทางราชการจนครบตามเงื่อนไขในสัญญา

6.6 พิจารณาเห็นว่า หากให้ผู้ถือหนังสือเดินทางยังคงอยู่ในต่างประเทศต่อไป อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศไทย หรือต่างประเทศได้

7. กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจยึดหนังสือเดินทางที่ถูกยกเลิกจากผู้ถือหนังสือเดินทางหรือผู้ครอบครองหนังสือเดินทาง และมีอำนาจยึดเล่มหนังสือเดินทางจากผู้ครอบครองซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ในการครอบครองได้

8. ในกรณีที่ผู้ร้องสะกดชื่อภาษาอังกฤษออกเสียงแตกต่างจากภาษาไทยอย่างชัดเจน จนทำให้เข้าใจผิดในตัวบุคคล พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสะกดชื่อให้โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์แห่งประกาศราชบัณฑิตยสถาน

9. เงินค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง ซึ่งผู้ยื่นคำร้องได้ชำระให้แก่ทางราชการไปแล้วนั้น ไม่สามารถเรียกคืนได้ ไม่ว่ากรณีใด

10. กระทรวงการต่างประเทศ สงวนสิทธิที่จะทำลายหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับหนังสือเดินทางซึ่งออกให้แก่ผู้ร้องไว้แล้ว แต่ไม่มีผู้มารับหนังสือเดินทางนั้นตามกำหนดเวลานัด เป็นเวลาเกินกว่า 90 วันขึ้นไป

เอกสารประกอบคำร้อง

1. กรณีบรรลุนิติภาวะ

- บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ใช้แทนกันได้ ตามที่กฎหมายรับรอง
- บัตรข้าราชการ (กรณีหนังสือเดินทางราชการ)
- หนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัดอนุมัติให้เดินทางไปราชการหรือศึกษาต่อ (หนังสือเดินทางราชการ)
- หนังสือเดินทางเล่มเดิม
- หนังสือแจ้งความจากตำรวจท้องถิ่น (กรณีหนังสือเดินทางสูญหาย)
- สำเนาหนังสือเดินทางเล่มเดิม (กรณีหนังสือเดินทางสูญหาย)
- สำเนาทะเบียนบ้าน (หากมี)

2. กรณียังไม่บรรลุนิติภาวะ

- สูติบัตรไทย หรือบัตรประชาชน หรือบัตรอื่นที่ใช้แทนกันได้ตามที่กฎหมายรับรอง
- บัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือเดินทางของบิดาและมารดา หรือหลักฐานแสดงความเกี่ยวพันและการมีอำนาจปกครองผู้ร้อง
- ทะเบียนสมรสของบิดาและมารดา หากเป็นทะเบียนสมรสของต่างประเทศ ต้องแปลเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ และรับรองโดยกระทรวงการต่างประเทศของประเทศเจ้าของเอกสารก่อน

3. กรณีพระภิกษุและสามเณรในพระพุทธศาสนา

- ใบสุทธิพระภิกษุ/ สามเณร
- สำเนาทะเบียนบ้าน/ วัด
- สำเนาใบตราตั้ง กรณีประสงค์ให้ระบุสมณศักดิ์ในหนังสือเดินทาง
- เอกสารแสดงการได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศจากมหาเถรสมาคม

ข้อพึงระวัง

- หนังสือเดินทางจะออกโดยอ้างอิงกับข้อมูลทะเบียนราษฎรตามที่ปรากฏในบัตรประชาชนเป็นหลัก
- กรณีมีการเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อ หรือนามสกุล และผู้ร้องต้องการใช้ชื่อและนามสกุลใหม่ในหนังสือเดินทาง ผู้ร้องต้องดำเนินการเปลี่ยนข้อมูลในบัตรประชาชนให้ถูกต้องก่อนยื่นขอหนังสือเดินทาง
- ควรเปลี่ยนหนังสือเดินทางเล่มใหม่ ก่อนหนังสือเดินทางฉบับเดิมหมดอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน

หลักเกณฑ์การออกหนังสือเดินทางประเภทต่างๆ

1. หนังสือเดินทางบุคคลทั่วไปแบบอิเล็กทรอนิกส์

1.1 เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2548 เป็นต้นไป ผู้ที่ถือหนังสือเดินทางแบบเดิม ต้องยื่นคำร้องขอมีหนังสือเดินทางแบบใหม่ (อิเล็กทรอนิกส์) เมื่อหนังสือเดินทางแบบเดิมหมดอายุลง ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูตฯ ไม่สามารถต่ออายุหนังสือเดินทางฉบับเดิมได้

1.2 หนังสือเดินทางบุคคลทั่วไปมีอายุไม่เกิน 5 ปี และไม่สามารถต่ออายุได้

ค่าธรรมเนียม 800 บาท

ระยะเวลาการบริการ 40 นาที (นัดหมายวันและเวลาล่วงหน้า)

ระยะเวลาอรับเล่ม ระหว่าง 3 สัปดาห์

2. หนังสือเดินทางชั่วคราว

2.1 ออกให้แก่บุคคลที่หนังสือเดินทางสูญหาย หรือเสียหายจนใช้การไม่ได้ หรือหนังสือเดินทางขาดอายุระหว่างอยู่ต่างประเทศ แต่มีหลักฐานประกอบการขอออกหนังสือเดินทางครบถ้วน และประสงค์จะเดินทางเป็นการเร่งด่วน โดยไม่อาจรอการออกหนังสือเดินทางเล่มใหม่ให้แทนได้

2.2 สถานเอกอัครราชทูตฯ จะพิจารณาออกหนังสือเดินทางชั่วคราว เป็น รายกรณี โดยพิจารณาตามความเหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสม ทั้งนี้ ในกรณีของผู้ถือหนังสือเดินทางราชการ หรือบุคคลทั่วไป ที่เดินทางผ่านสาธารณรัฐเช็กในลักษณะท่องเที่ยว หรือราชการ ภายในเวลาอันสั้น สถานเอกอัครราชทูตฯ จะพิจารณาออกหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity) เพื่อใช้แทนหนังสือเดินทาง สำหรับเดินทางกลับประเทศไทยก่อนเป็นอันดับแรก

2.3 หนังสือเดินทางชั่วคราว มีอายุ 1 ปี และไม่สามารถต่ออายุได้
ค่าธรรมเนียม 270 ดอลลาร์
ระยะเวลาการบริการ 1 ชั่วโมง

3. หนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity) ออกให้กรณีต่อไปนี้

3.1 เมื่อหนังสือเดินทางของบุคคลนั้นถูกขกเลิก

3.2 เมื่อบุคคลนั้นไม่มีหนังสือเดินทาง หนังสือเดินทางสูญหาย หรือเสียหายจนใช้การไม่ได้ หรือหนังสือเดินทางขาดอายุ แต่มีหลักฐานเพียงพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่าบุคคลนั้นมีสัญชาติไทย และประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทย

3.3 หนังสือสำคัญประจำตัวมีอายุตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน 6 เดือน ใช้เดินทางกลับประเทศไทยได้ครั้งเดียว เมื่อกลับถึงประเทศไทยแล้วเป็นอันหมดอายุ ไม่สามารถต่ออายุได้อีก
ค่าธรรมเนียม ไม่เสีย
ระยะเวลาการบริการ 1 ชั่วโมง

